

PORÓWNANIA 10, 2012

CZASOPISMO POŚWIĘCONE
ZAGADNIENIOM KOMPARATYSTYKI LITERACKIEJ
ORAZ STUDIOM INTERDYSCYPLINARNYM

comparis@amu.edu.pl
www: staff.amu.edu.pl/~comparis

SPIS TREŚCI

Od Redakcji	7
-------------------	---

CZESŁAW MIŁOSZ WOBEC SŁOWIAŃSZCZYZNY I EUROPY

Alois W o l d a n, <i>Podwójne spojrzenie Czesława Miłosza na Wschód i Zachód. Jego wizerunek Rosji i Niemiec</i>	11
Marek W e d e m a n n, <i>Między imperium a kolonią. Miłosz i Dostojewski</i>	23
Lidia B a n o w s k a, <i>Rozpacz i pragnienie cudu – Miłosz wobec Zdziechowskiego</i>	39
Agata S t a n k o w s k a, <i>Miłosz i Mandelsztam o słowie i kulturze</i>	57
Zbigniew K o p e ć, <i>Miłosz – Rosja – Wat</i>	71
Rolf F i e g u t h, <i>Krajobraz i krajobrazy w liryce Czesława Miłosza, Friedricha Hölderlina i Johannesa Bobrowskiego</i>	87
Agnieszka C z y ż a k, <i>Emigrant o emigrantach – Oskara Miłosza i Josifa Brodskiego portrety bez skazy</i>	109
Vaiva N a r u š i e n é, <i>Czesław Miłosz i Tomas Venclova o przeszłości: tradycja jako źródło wspólnoty i porozumienia między ludźmi i narodami</i>	123
Radosław O k u l i c z - K o z a r y n, <i>Poezja przypisów. Czesława Miłosza Gdzie wschodzi słońce i kędy zapada</i>	141

W PERSPEKTYWIE BADAŃ PORÓWNAWCZYCH

Danuta S o s n o w s k a, <i>Wpływ kulturowy jako tradycja i wyzwanie dla czeskiej, ukraińskiej i polskiej komparatystyki</i>	147
Radek M a l ý, <i>O recepcji twórczości Georga Trakla w poezji czeskiej</i>	161
Natalia L e m a n n, <i>PODobni-NiePODobni Muza dalekich podróży Teodora Parnickiego i Łód Jacka Dukaja, jako przykład dwóch sposobów alternatywizacji historii</i>	173

SZKICE O KULTURZE I LITERATURZE

Daniel Tomczak, <i>Poeta, poecie, poetę... Między artystyczną wolnością a intencją autora</i>	189
Kinga Piotrowiak-Junkiért, „Bycie Żydem” jako sytuacja uniwersalna. <i>Żydowska faculté maîtresse Victora Klemperera</i>	207
Sabina Giergiel, <i>Sarajewski elementarz Miljenka Jergovicia</i>	221

RECENZJE

Katarzyna Lukas, <i>Interdyskursywne maski Brunona Schulza</i> (Dieter de Bruyn, Kris van Heuckelom (red.), <i>(Un)masking Bruno Schulz. New Combinations, Further Fragmentations, Ultimate Reintegrations. Studies in Slavic Literature and Poetics LIV</i> . Rodopi, Amsterdam – New York 2009, ss. 529)	239
Agata Popęda, <i>Interdyscyplinarność</i> (Robert Frodeman, Julie Thompson Klein, Carl Mitcham (red.), <i>The Oxford Handbook of Interdisciplinarity</i> . Oxford University Press 2010, pp. 304)	249
Tomasz Sójka, <i>Czytanie gwiazd</i> (Grzegorz Raubo, „Ludzie się na górne zapatrują obroty”. <i>Astronomiczne konteksty literatury polskiego baroku</i> . Poznań 2011, ss. 244)	259
Dobrochna Dabert, <i>Wszystko, co chcielibyście wiedzieć o literaturze erotycznej w Czechach, a do tej pory wstydziście się zapytać</i> . (Radim Kopáč, Josef Schwarz, <i>Zůstaňtež tudíž tajemstvím... Známa i neznáma erotika (a skatologika) v české literatuře 1809–2009</i> . Artes Liberales. Wyd. Paseka, Praha 2010, ss. 128)	265
Jan Galant, <i>Odwilż i poezja</i> (Janusz Detka <i>Wiersze polskiej „odwilży” (1953–1957)</i> . Wydawnictwo Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego, Kielce 2010, ss. 256)	271
Dorota Skotarczak, <i>Historyk ogląda film</i> (Marc Ferro, <i>Kino i historia</i> . Tłum. T. Falkowski. Warszawa 2011, ss. 292)	276
Anna Idzikowska-Czuba, <i>Czterdzieści lat z życia partii – niezjednoczonej i nierobotniczej</i> (Bohdan Halczak, <i>Polska Zjednoczona Partia Robotnicza w powiecie. Funkcjonowanie powiatowych instancji PZPR na przykładzie Zielonej Góry (1949–1989)</i> . Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2011, ss. 280)	281

OMÓWIENIA

<i>Czesława Miłosza „północna strona”</i> . Red. naukowa tomu Małgorzata Czermińska i Katarzyna Szalewska. Nadbałtyckie Centrum Kultury w Gdańsku. Gdańsk 2011, ss. 496 (<i>Jarosław Bytnier</i>); „Postscriptum Polonistyczne” 2011, 1 (7) „Miłosz w stulcie urodzin” (<i>Bogusław Bakuła</i>); <i>Kultur und / als Übersetzung. Russisch-deutsche Beziehungen im 20. und 21. Jahrhundert</i> . Red. Christine Engel, Birgit Menzel. Frank & Timme. Berlin 2011, ss. 344 (<i>Wolfgang Schlott, przełożyła Emilia Kledzik</i>); Karol Irzykowski, <i>A tizedik múzsza. A filmesztétika kérdései</i> . Fordította: Dabi M. István és Szijártó Imre. Magyar Képzőművészeti Egyetem Doktori Iskola – Brozsek Kiadó, Budapest, 2011, ss. 218 (<i>Kinga Piotrowiak-Junkiért</i>); „The Sarmatian Review, September 2011–January 2012” (<i>Bogusław Bakuła</i>)	289
Autorzy „Porównań”	301
Książki nadesłane	306

COMPARISONS 10, 2012

A JOURNAL ON COMPARATIVE LITERATURE
AND INTERDISCIPLINARY STUDIES

comparis@amu.edu.pl
www: staff.amu.edu.pl/~comparis

CONTENTS

Editorial preface	7
-------------------------	---

CZESŁAW MIŁOSZ ON SLAVICHOOD AND EUROPE

Alois W o l d a n, <i>Czesław Miłosz's double perspective on East and West. His view of Russia and Germany</i>	11
Marek W e d e m a n n, <i>Between empire and colony. Miłosz and Dostoyevski</i>	23
Lidia B a n o w s k a, <i>Despair and longing for a miracle – Miłosz and Zdziechowski</i>	39
Agata S t a n k o w s k a, <i>Miłosz and Mandelshtam about the word and culture</i>	57
Zbigniew K o p e ć, <i>Miłosz – Russia – Wat</i>	71
Rolf F i e g u t h, <i>Landscape and landscapes in Czesław Miłosz, Friedrich Hölderlin and Johannes Bobrowski's lyric</i>	87
Vaiva N a r u š i e n é, <i>Czesław Miłosz and Tomas Venclova on the past: tradition as a source of commonwealth and understanding between people and nations</i>	109
Agnieszka C z y ż a k, <i>Emigrant about emigrants – Oskar Miłosz and Josif Brodski's flawless portraits</i>	123
Radosław O k u l i c z - K o z a r y n, <i>The poetry of notes. Czesław Miłosz's The Rising of the Sun</i>	141

FROM THE HISTORY OF COMPARATIVE STUDIES

Danuta S o s n o w s k a, <i>Cultural influence as a tradition and a challenge for Czech, Ukrainian and Polish comparative studies</i>	147
Radek M a l ý, <i>On the reception of Georg Trakl's work, in Czech poetry</i>	161
Natalia L e m a n n, <i>SIMilar – disSIMilar Teodor Parnicki's Muse of faraway travels and Jacek Dukaj's Łódź, as examples of two ways of alternativising history</i>	173

COMPARATIVE ESSAYS

Daniel Tomczak, <i>A poet has a poet for the poet...Between the artistic freedom and the attention of an author</i>	189
Kinga Piotrowiak-Junkiert, "To be a Jew" as a universal situation. Victor Klemperer's Jewish faculté maîtresse	207
Sabina Giergiel, <i>Sarajevo's reading primer by Miljenko Jergović</i>	221

REVIEWS

Katarzyna Lukas, <i>Bruno Schulz's interdiscursive masks</i> (Dieter de Bruyn, Kris van Heucelom (red.), <i>(Un)masking Bruno Schulz. New Combinations, Further Fragmentations, Ultimate Reintegrations. Studies in Slavic Literature and Poetics LIV. Rodopi, Amsterdam-New York 2009, ss. 529</i>)	239
Agata Popęda, <i>Interdisciplinarity</i> (Robert Frodeman, Julie Thompson Klein, Carl Mitcham (red.), <i>The Oxford Handbook of Interdisciplinarity. Oxford University Press, 2010, pp. 304</i>)	249
Tomasz Sójka, <i>Understanding stars</i> (Grzegorz Raubo, „Ludzie się na górne zapatrują obroty”. <i>Astronomiczne konteksty literatury polskiego baroku. Poznań 2011, ss. 244</i>)	259
Dobrochna Dabert, <i>Everything you wanted to know about erotic literature in The Czech Republic but were too ashamed to ask</i> (Radim Kopáč, Josef Schwarz, <i>Zůstaňtež tudíž tajemství... Známá i neznámá erotika (a skatologika) v české literatuře 1809–2009. Artes Liberales. Wyd. Paseka Praha 2010, ss. 128</i>)	265
Jan Galant, <i>Thaw and poetry</i> , (Janusz Detka <i>Wiersze polskiej „odwilży” (1953–1957). Wydawnictwo Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Kielce 2010, ss. 256.</i>)	271
Dorota Skotarczak, <i>A historian watches a film</i> (Marc Ferro, <i>Kino i historia. Tłum. T. Falkowski, Warszawa 2011, ss. 292</i>)	276
Anna Idzikowska-Czuba, <i>Fourty years of the party's life – non-unified and non-</i> (Bohdan Halczak, <i>Polska Zjednoczona Partia Robotnicza w powiecie. Funkcjonowanie powiatowych instancji PZPR na przykładzie Zielonej Góry (1949–1989), Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2011, ss. 280</i>)	281

OVERVIEWS

Czesława Miłosza „północna strona”. Red. naukowa tomu Małgorzata Czermińska i Katarzyna Szalewska. Nadbałtyckie Centrum Kultury w Gdańsku. Gdańsk 2011, ss. 496 (<i>Jarosław Bytner</i>); „Postscriptum Polonistyczne” 2011, 1 (7). „Miłosz w stulcie urodzin” (<i>Bogusław Bakuła</i>); <i>Kultur und / als Übersetzung. Russisch-deutsche Beziehungen im 20. und 21. Jahrhundert</i> . Red. Christine Engel, Birgit Menzel. Frank & Timme. Berlin 2011, ss. 344 (<i>Wolfgang Schlott, przeżyła Emilia Kledzik</i>); Karol Irzykowski, <i>A tizedik múzsza. A filmesztétika kérdései. Fordította: Dabi M. István és Szijártó Imre. Magyar Képzőművészeti Egyetem Doktori Iskola – Brozsek Kiadó, Budapest, 2011, ss. 218</i> (<i>Kinga Piotrowiak-Junkiert</i>); „The Sarmatian Review, September 2011–January 2012” (<i>Bogusław Bakuła</i>)	289
Contributors to “Comparisons”	301
Received books and journals	306

СРАВНЕНИЯ 10, 2012

ЖУРНАЛ, ПОСВЯЩЁННЫЙ ПРОБЛЕМАМ ЛИТЕРАТУРНОЙ
КОМПАРАТИВИСТИКИ И МЕЖДИСЦИПЛИНАРНЫМ
ИССЛЕДОВАНИЯМ

comparis@amu.edu.pl
www.staff.amu.edu.pl/~comparis

СОДЕРЖАНИЕ

От Редакции	7
ЧЕСЛАВ МИЛОШ В КОНТЕКСТЕ СЛАВЯНСКОГО МИРА И ЕВРОПЫ	
Алоис В о л д а н, <i>Двойной взгляд Чеслава Милоша на Восток и Запад. Образ России и Германии в творчестве писателя</i>	11
Марек В е д е м а н н, <i>Между империей и колонией. Милош и Достоевский</i>	23
Лидия Б а н о в с к а, <i>Отчаяние и желание чуда – Милош и Здзеховский</i>	39
Агата С т а н к о в с к а, <i>Милош и Мандельштам о слове и культуре</i>	57
Збигнев К о п е ч, <i>Милош – Россия – Ват</i>	71
Рольф Ф и г у т, <i>Пейзаж и пейзажи в лирике Чеслава Милоша, Фридриха Гёльдерлина и Иоганнеса Бобровского</i>	87
Агнешка Ч ы ж а к, <i>Эмигрант о эмигрантах – безупречные портреты Оскара Милоша и Иосифа Бродского</i>	109
Ваива Н а р у ш и н е, <i>Чеслав Милош и Томас Венцлова о прошлом: традиция как источник общности и понимания между людьми и народами</i>	123
Радослав О к у л и ч-К о з а р ы н, <i>Поэзия сносков. Где солнце восходит и куда садится Чеслава Милоша</i>	141
С ПЕРСПЕКТИВЫ СРАВНИТЕЛЬНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ	
Данута С о с н о в с к а, <i>Культурное влияние как традиция и вызов для чешской, украинской и польской компаративистики</i>	147
Радек М а л ы, <i>О восприятии творчества Георга Тракля в чешской поэзии</i>	161
Наталия Л е м а н н, <i>Похожие-Непохожие. Муза дальних странствий Теодора Парницкого и Лёд Яцека Дукая как примеры двух способов альтернативизации истории</i>	173

СТАТЬИ О КУЛЬТУРЕ И ЛИТЕРАТУРЕ

Даниэль Томчак, <i>Поэт, поэту, поэта... Между творческой свободой и авторским намерением</i>	189
Кинга Пётрорьяк-Юнкерт, <i>„Быть евреем“ как универсальная ситуация. Еврейская faculté maîtresse Виктора Клемпера</i>	207
Сабина Гергель, <i>Сараевский букварь Миленко Ерговича</i>	221

РЕЦЕНЗИИ

Кагажина Лукас, <i>Интердискурсивные маски Бруно Шульца</i> (Dieter de Bruyn, Kris van Heuckelom (red.), <i>(Un)masking Bruno Schulz. New Combinations, Further Fragmentations, Ultimate Reintegrations. Studies in Slavic Literature and Poetics LIV</i> . Rodopi, Amsterdam–New York 2009, ss. 529)	239
Агата Попэнда, <i>Интердисциплинарность</i> (Robert Frodeman, Julie Thompson Klein, Carl Mitcham (red.), <i>The Oxford Handbook of Interdisciplinarity</i> . Oxford University Press, 2010, pp. 304)	249
Томаш Суйка, <i>Читая звезды</i> (Grzegorz Raubo, „Ludzie się na górne zapatrują obroty”. <i>Astronomiczne konteksty literatury polskiego baroku</i> . Poznań 2011, ss. 244)	259
Доброхна Даберт, <i>Все, что вы хотели бы знать об эротической литературе в Чехии, но боялись спросить</i> (Radim Kopáč, Josef Schwarz, <i>Zůstaňtež tudíž tajemstvím... Známa i neznáma erotika (a skatologika) v české literatuře 1809–2009</i> . Artes Liberales. Wyd. Paseka Praha 2010, ss. 128)	265
Ян Галант, <i>Оттенель и поэзия</i> (Janusz Detka <i>Wiersze polskiej „odwilży” (1953–1957)</i> . Wydawnictwo Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Kielce 2010, ss. 256) ...	271
Дорота Скотарчак, <i>Историк смотрит фильм</i> (Marc Ferro, <i>Kino i historia</i> . Tłum. T. Falkowski, Warszawa 2011, ss. 292)	276
Анна Идзиковска-Чубай, <i>Сорок лет из жизни не объединенной партии не рабочих</i> (Bohdan Halczak, <i>Polska Zjednoczona Partia Robotnicza w powiecie. Funkcjonowanie powiatowych instancji PZPR na przykładzie Zielonej Góry (1949–1989)</i> , Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2011, ss. 280)	281

ОБЗОРЫ

Czesława Miłosza „ <i>północna strona</i> ”. Red. naukowa tomu Małgorzata Czermińska i Katarzyna Szalewska. Nadbałtyckie Centrum Kultury w Gdańsku. Gdańsk 2011, ss. 496 (<i>Jarosław Bytner</i>); „Postscriptum Polonistyczne” 2011, 1 (7) „Miłosz w stulcie urodzin” (<i>Bogusław Bakuła</i>); <i>Kultur und / als Übersetzung. Russisch-deutsche Beziehungen im 20. und 21. Jahrhundert</i> . Red. Christine Engel, Birgit Menzel. Frank & Timme. Berlin 2011, ss. 344 (<i>Wolfgang Schlott, przeżyła Emilia Kledzik</i>); Karol Irzykowski, <i>A tizedik múzsa. A filmesztétika kérdései</i> . Fordította: Dabi M. István és Szijártó Imre. Magyar Képzőművészeti Egyetem Doktori Iskola – Brozsek Kiadó, Budapest, 2011, ss. 218 (<i>Kinga Piotrowiak-Junkiért</i>); „The Sarmatian Review, September 2011–January 2012” (<i>Bogusław Bakuła</i>)	289
Авторы „Сравнений”	301
Присланные книги	306